

Molt més que un prehistoriador

Lluís Pericot, un home afable i conciliador, amb una vida i una obra extraordinàries

Lluís Pericot i Garcia fou un savi humanista i un prehistoriador amb una gran projecció internacional. Va ser el lligam entre l'escola d'arqueologia de Barcelona creada per Pere Bosch Gimpera, que ell continuà durant els temps difícils del franquisme, i la generació d'arqueòlegs més joves, deixebles seus. Sempre va estar atent a l'arqueologia de les terres de la seva Girona natal, de les quals també li interessà la vegetació, fins a formar-ne un extraordinari herbari.

NARCÍS SOLER MASFERRER > TEXT

Lluís Pericot Garcia, amb les arrels familiars a Torroella de Montgrí, va néixer a Girona i estudià a l'Institut del carrer de la Força. Es llicencià a la Universitat de Barcelona, on fou deixeble de Pere Bosch Gimpera (1891-1974). Aquest era aleshores un jove professor acabat d'arribar d'Alemanya, on s'havia format com a prehistoriador. Lluís Pericot el seguí en l'interès per la nova ciència de la Prehistòria i els dos homes van establir una col·laboració i amistat que duraria tota la vida, com mostra llur correspondència (F. Gracia *et al.*: *58 anys i 7 dies, Correspondència de Pere Bosch Gimpera a Lluís Pericot 1919-1974*, Universitat de Barcelona, 2002).

La seva tesi doctoral fou sobre el megalitisme de Catalunya (*La civiliza-*

ción megalítica y la cultura pirenaica), que publicà el 1925 i de nou, revisada, el 1950. El 1925 va obtenir la càtedra d'Història Antiga i Medieval de la Universitat de Sant Jaume de Galícia, i dos anys després la càtedra d'Història Moderna i Contemporània de València (1927-1933). Des del seu nou destí excavà importantíssims jaciments valencians, entre els quals destaca sobretot la cova del Parpalló (Gandia, la Safor), un extraordinari jaciment del paleolític superior, on trobà centenars de plaquetes gravades i pin-

Era un afeccionat a la botànica, influència que li degué venir del seu pare, farmacèutic militar com el Dr. Font i Quer

>> Lluís Pericot Garcia (Girona, 1899 - Barcelona, 1978).

tades. L'estudi que en féu fou guardonat amb el premi Francisc Martorell de l'Ajuntament de Barcelona i va tenir un gran ressò internacional (*La cueva del Parpalló, Gandia*. Instituto Diego Velázquez, CSIC, Madrid, 1942).

El 1933 fou un del viatgers en el famós creuer interuniversitari pel

Mediterrani en el qual participaren alumnes i professors molts dels quals més tard es distingirien en la vida cultural espanyola i catalana. Salvador Espriu, Jaume Vicens Vives, Gregorio Marañón, Manuel Gómez Moreno, Antonio Tovar, Antonio García Bellido i Martín Almagro Basch en foren alguns (F. Gracia i J. M. Fullola, *El sueño de una generación. El crucero universitario por el Mediterráneo de 1933*, Universitat de Barcelona, 2006).

Catedràtic de prehistòria a la Universitat de Barcelona

També a partir de 1933 fou catedràtic de la Universitat de Barcelona, primer d'Etnologia i finalment, el 1954, de Prehistòria. Alhora tingué moltes altres responsabilitats com a director de l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya de 1954 a 1968, vicepresident del Consell Superior d'Investigacions Científiques i membre de la Reial Acadèmia de la Història. Fou també un viatger incansable, malgrat que mai no va voler viatjar en avió, i un excel·lent representant de l'arqueologia catalana en els fòrums estatals i internacionals, gràcies també al seu domini del francès i l'anglès. Amb l'exili de Pere Bosch Gimpera quedà com a cap visible de l'escola catalana d'arqueologia de Barcelona.

Comissari d'excavacions de la província de Girona

El seu interès per les terres gironines, on havia fet els seus primers estudis, començant per una primerenca excavació al cau del Duc de Torroella de Montgrí al 1917, no va decaure mai. Va estudiar la col·lecció prehistòrica del Museu de Girona i va excavar a les coves del Montgrí. A les de Serinyà excavà la Bora Gran d'en Carreras amb Joan Maluquer de Motes, Pere de Palol, Miquel Oliva, Francesc Riuró i Josep M. Corominas, tots ells aleshores joves deixebles i més endavant reconeguts arqueòlegs, i va engegar una ambiciosa col·lecció per publicar els materials prehistòrics de Serinyà, de la qual es van publicar tres volums. Excavà també al Castell de la Fosca de Palamós (1943-1949) i inicià les excavacions d'Ullastret. Va ser vicepresident

ARXIU FAMILIAR

ARXIU FAMILIAR

>> A dalt, Miquel Oliva, Lluís Pericot, Carles Fontserè i Miquel Gil a Fornells, 1959. A baix, Antonio Beltran, Lluís Pericot i Miquel Oliva a Begur l'octubre de 1972, dia que es va fer un homenatge a Pericot.

de l'Institut d'Estudis Gironins des de la seva fundació el 1946 i president des

Lluís Pericot, que quan era fora de casa escrivia cada dia una carta a la seva esposa en què explicava què havia fet durant el dia, ho conservava tot

del 1953, i també Comissari d'Excavacions Arqueològiques de la província de Girona des del 1941. Com a tal comissari, i no sense conflictes amb la Comissaria General de Excavaciones Arqueológicas, que dirigia el falangista Julio Martínez Santa-Olalla, va refer la xarxa de comissaris locals que havia establert la Generalitat abans de la Guerra Civil i la completà amb noves incorporacions d'excel·lents arque-

òlegs afeccionats que es reconeixien alumnes seus com Josep M. Corominas a Banyoles i Lluís Esteve a Sant Feliu de Guíxols. Va donar suport a Miquel Oliva Prat, que des de la Diputació de Girona es convertí en l'home fort de l'arqueologia gironina i continuà els treballs a Ullastret, on cada any acudia Lluís Pericot per reunir-s'hi amb altres savis arqueòlegs per conèixer els avenços que s'anaven fent en les excavacions. El 1972 l'Associació Arqueològica el nomenà President d'Honor Perpetu i la ciutat li ha dedicat un dels seus carrers més importants.

Antropòleg, americanista, poeta i botànic

Nosaltres el vam conèixer ja gran i jubilat, però amb temps suficient per poder-hi veure un home savi, afable, d'un tarannà conciliador, ple d'humanitat, de conversa intel·ligent i plena d'anècdotes. No només fou un prehistoriador: home de vasta cultura i curiositat sense límits, fou també un antropòleg i etnòleg recopilador de cançons populars, un iberista, un molt bon america-

>> Lluís Pericot, quan era fora de casa, escrivia cada dia una carta a la seva esposa.

AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI [FONS DIARI DE GIRONA - FOTO SANS]

AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI [FONS DIARI DE GIRONA - FOTO SANS]

>> Lluís Pericot, als anys setanta del segle passat.

nista, un especialista en l'arqueologia de les illes Balears, un historiador de l'art primitiu i un divulgador de l'arqueologia, tot això corroborat amb excel·lents publicacions. I no només això. A la manera dels savis humanistes, era bon dibuixant i un poeta capaç d'escriure un excel·lent poema d'ocasió o la lletra d'una cançó, com es pot veure en els seus diaris d'excavació.

I finalment, però no menys significatiu, era un afeccionat a la botànica, influència que li degué venir del seu pare, farmacèutic militar com el Dr. Font i Quer, col·lega de la universitat, el qual li determinà nombrosos plecs del

El 1933 fou un del viatgers en el famós creuer interuniversitari pel Mediterrani en el qual participaren alumnes i professors, molts dels quals més tard es distingirien en la vida cultural espanyola i catalana

seu interessant herbari (vegeu-ne més dades a l'escrit de l'herbari de la UdG en aquesta mateixa revista). Els seus alumnes directes que l'acompanyaven en les excavacions i sortides expliquen com s'emocionava a la vista d'una planta rara, i com s'exclamava mentre en deia el nom en català i la denominació binària en llatí, tot despertant l'interès dels que eren amb ell. Diuen també que va ésser el primer a adonar-se del fet que el lloc més septentrional on creix el margalló és a la Muntanya Gran del Montgrí.

Lluís Pericot, que quan era fora de casa escrivia cada dia una carta a la seva esposa en què explicava què havia fet durant el dia, ho conservava tot, des dels llibres a la correspondència i les targetes postals, des dels papers que generava la seva activitat als bitllets dels viatges i les entrades als museus. La seva família va lliurar l'inesgotable font d'informació que és el seu arxiu a la Biblioteca de Catalunya, però va creure que l'herbari tindria millor ubicació a la Facultat de Ciències de la Universitat de Girona. Ben segur que fou un cert, perquè la Facultat el té com una de les peces d'interès històric més preuades.

Narcís Soler Masferrer és catedràtic de Prehistòria de la UdG.